

LAW SCIENCES

OBJECTIVES OF INFORMATION AND LEGAL SUPPORT FOR THE PROTECTION OF PERSONS WITH MENTAL DISORDERS

ЗАВДАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ОСІБ, ЩО СТРАЖДАЮТЬ НА ПСИХІЧНІ РОЗЛАДИ

Yuliia Bondarchuk¹

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-408-5-21>

Інформація в житті людей відіграє важливу роль у всіх сферах суспільного життя. Без інформації неможливо уявити життя громадян, адже інформаційні потоки є різноманітними та багатогалузевими. Важливо пам'ятати, що не всі громадяни мають можливість досягнути та отримати певну інформацію. Особи, що страждають на психічні розлади, мають у більшості випадків розумові відхилення, які обмежують право на доступ до інформації. У статті 34 Конституції України визначено право на інформацію [1]. Тому основним завданням інформаційно-правового забезпечення є дотримання конституційних норм.

Щодо визначення інформаційно-правового забезпечення, то науковці виходять із різних точок зору. Л. Г. Хромченко трактує інформаційно-правове забезпечення як сукупність управлінських прийомів у системі управління, спрямованих на формування необхідної інформації, спеціальних методів її обробки, систематизації, групування [2]. В. М. Гороховий зазначає, що інформаційно-правове забезпечення визначається як сукупність методів і способів, які є основою ухвалення управлінських рішень [3, с. 203]. Розглядаючи інформаційно-правове забезпечення в контексті галузі психіатрії, варто враховувати вразливість психічно-хворих осіб щодо сприйняття потоку інформації.

Забезпечення інформаційно-правової сфери психіатрії, реалізується за допомогою нормативно-правової бази України, що за своїм змістом є головним в регулюванні сфери медицини. Управлінська система формує внутрішнє інформаційно-нормативне забезпечення, на основі якого розробляються та реалізуються права психічно-хворих осіб у галузі

¹ National Aviation University, Ukraine

психіатрії. На наш погляд, під інформаційно-правовим забезпеченням слід розуміти сукупність нормативно-правових норм, відповідно до яких регулюються правовідносини у сфері медицини, зокрема в галузі психіатрії. Особи, які страждають на психічні розлади, потребують особливої уваги у правовій сфері з боку держави.

Інформаційна сфера у галузі медицини проявляється на всіх етапах комунікації особи із закладом надання медичної допомоги. Особа, яка бажає перевірити чи пролікувати психічне здоров'я, ознайомлюється із закладом, провідними фахівцями психіатрії, способами та методами дослідження. Проте, якщо у особи виявлено тяжке психічне захворювання, то особу можуть в примусовому порядку відповідно до чинного законодавства госпіталізувати для лікування. Саме на етапах примусової госпіталізації та надання психіатричної допомоги варто слідкувати за дотриманням інформаційно-правового забезпечення особи. Інформаційно-правове забезпечення повинне відповідати вимогам достовірності, однозначності тлумачення з боку усіх користувачів, бути зрозумілим і прозорим. Воно також повинне бути однаковим по відношенню до усіх пацієнтів психоневрологічних закладів. Незважаючи на те, що інколи через психологічну вразливість особи, їй неможливо надати всю інформацію достовірно та вчасно, така особа повинна бути поінформована щодо лікування якомога якісніше та швидше.

Отже, основними завданнями інформаційно-правового забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади є:

- забезпечення дотримання конституційних прав людини і громадина та якості інформаційної бази у галузі психіатрії;
- формулювання інформаційно-правової бази у відповідності до забезпечення та охорони прав психічно-хворих осіб. Як приклад, під час надання примусової психіатричної допомоги, необхідно у доступній формі пояснити пацієнтові необхідність подальшого лікування;
- регулювання та здійснення контролю за поширенням конфіденційної та таємної інформації стосовно психічно-хворої особи;
- ознайомлення громадян із наявною соціальною кризою психічного здоров'я та особливостями догляду за психологічним станом, адже поінформованість суспільства здатна запобігти стрімкому поширенню психологічних розладів. Створені інформаційні потоки не повинні мати зайвої інформації, тобто повинні в доступній формі пояснювати громадянам про можливі наслідки недбалства у сфері психічного здоров'я.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : Конституція України; Верховна Рада України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Хромченко Л. Г. Організація інформаційної діяльності. Теоретичні основи / за заг. ред. Х. В. Чаловського. Харків, 2008. 351 с.
3. Горовий В. М. Соціальні інформаційні комунікації, їх наповнення і ресурс / МАН України, Нац. б-ка акад. України ім. В. І. Вернадського; наук. ред. Л. А. Дубровіна. Київ, 2010. 360 с.